

نگاهی نو به برنامه ریزی فرهنگی در کتابخانه های عمومی

www.ketab.ir

تألیف:

رضا قوئللو

سرسامه	قوانلو، رضا، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدید آور	نگاهی نو به برنامه ریزی فرهنگی در کتابخانه های عمومی /تالیف رضا قوانلو.
مشخصات نشر	گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۳۲ص.
شابک	978-600-449-022-1
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	کتابخانه های عمومی -- ایران -- برنامه ریزی -- نمونه پژوهی
موضوع	Public libraries -- Planning -- Iran -- Case studies
موضوع	کتابخانه های عمومی -- ایران -- برنامه ریزی -- Public libraries -- Planning -- Iran
رده بندی کنگ	۱۳۹۵ ق۹ الف/۸۴۵ Z
رده بندی - یوبی	۰۲۷/۴۵۵
شماره کتابتاسی ملی	۴۴۰۷۳۴۳

نگاهی نو به برنامه ریزی فرهنگی در کتابخانه های عمومی

تالیف: رضا قوانلو

صفحه آرا و طراح جلد: بهاره عزت تبار

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۳۲ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰

شماره شابک: ۱-۰۲۲-۴۴۹-۶۰۰-۹۷۸

چاپ و نشر: نوروزی-۰۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

نشانی: گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، بازار رضا(ع). ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸

دورنگار: ۰۱۷-۳۲۲۲۰۰۴۷ آدرس الکترونیکی: Entesharate.noruzi@gmail

سایت انتشارات: www.Entesharate-noruzi.com

نگاهی نو به برنامه ریزی فرهنگی در کتابخانه های عمومی

فرآیند بهبودسازی دائمی در برنامه ریزی ها و مدیریت های فرهنگی از جمله نکات بسیار مهم در جهت ارتقاء بهره وری اجتماعی محسوب می شود که دستیابی به آن مستلزم توجه به چند نکته مهم است. تکیه بر میراث های فرهنگی، نگرش علمی، تجربه، مدیریت کارآمد و ... از جمله مواردی هستند که باید مورد مذاقه قرار گیرند. این عناصر را باید ارکان اصلی و بسیار مهم در پیشبرد فعالیتهای فرهنگی بسیط به ویژه از نوع زنجیره ای و کلان آن بشمار آورد. وجود حدود ۳۰۰۰ کتابخانه عمومی در ایران و ۷۵ کتابخانه عمومی در استان گلستان سبب گردیده تا به نوعی دغدغه ی فکری برای مدیر ارشدی همچون آقای رضا قوانلو در این حوزه مطرح شود و ایشان را ملزم به پژوهش در این حوزه ها نماید. فضای حاکم بر این کتاب و کار پژوهشی، چنین می نمایاند که نامبرده تلاش زیادی نموده به این امر مهم پردازند. به تفسیر دیگر، می شده است الگوی راهبردی برنامه ریزیهای فرهنگی را حتی الامکان تجزیه و تحلیل نموده و در پی راه و چاره نیز برآید. مخصوصاً زمانی که خواننده متوجه می شود نگارنده و رتف آثار مسئله اجرای این راهبردها هم برایشان مهم جلوه می نماید. اصولاً تئوری پرداز برای هر دیدگاه اجتماعی قدم نخست بشمار می رود، اما انطباق آنها با ویژگیهای سرباط اجتماع و تشخیص عناصر مهم در این حوزه و اجرایی نمودن آنها به صورتی که منتج به نتیجه گردد کار اندکی سخت می کند. جناب قوانلو باز هم تلاش نموده در سراسر کتاب به ویژه در سه قسمت آن، این مهم هم پردازد و کلید مشکلات آنرا بیابد. برجسته ترین مواردی که ایشان بر آنها بحث نموده اند عبارتند از:

آموزش های به رز به کارکنان برای کم به کسب مهارتهای نوین، تشویق کسب دانش و ارتقاء سطح تحصیلات، ایمان و عشق به کار و مسئولیت محول شده، اقتناع مالی کارکنان در حد موجه، پرهیز دادن مدیران از سیاست زدگی در امر سیاست گذاری و برنامه ریزی برای کتابخانه ها و اصولاً مشی کلی در این حوزه، تحرک بیشتر فرهنگی در فای کتابخانه از جمله نشست های فرهنگی و علمی و پیوند با نخبگان، تحریک به مطالعه و تبلیغ برای

حضور بیشتر در کتابخانه ها، بهره گیری از فن آوری و تکنولوژی های جدید، آسیب شناسی سالیانه در پایان هر سال با مدیران کتابخانه های متعدد از جمله مدیران شهرستانها در سطح یک استان، نیاز سنجی گاه به گاه و بر حسب ضرورت، ایجاد بخش های مختلف در یک کتابخانه عمومی برای بیشتر فعال نمودن و امتناع کاملتر مراجعه کنندگان، ارتباط داشتن با فضای نشر و دسترسی به کتابهای جدید، گسترش شبکه های فرعی فضا مجازی برای پیوند با نخبگان و نیز قادر نمودن آنها برای دسترسی بیشتر به منابع کتابخانه های عمومی، سازماندهی منابع مالی کتابخانه ها و در مواردی درآمدزایی برای رشد و اعتبار خود کتابخانه های عمومی و

این موارد یاد شده از شاخصه ها و مولفه های برجسته این کتاب بشمار می روند که سبب گردیده پس از مطالعه آن، این جانب درستداران چنین مطالبی را تشویق و ترغیب بر خواندن این و جیزه موجز علمی ارزشمند بنمایم.

پوینده و جوینده و پاینده باشید.

دکتر اسداله مصوفی

با توجه به رشد فزاینده ی علم و فن آوری در دنیا، به نظر می رسد، نقش پژوهش روزه به روز برجسته تر شود. در این میان «برنامه ریزی فرهنگی» یکی از دغدغه های اساسی صاحب نظران، پژوهشگران و اساتید می باشد، که به نگارش کتاب یا مقاله در این زمینه می پردازند.

در طی چند سال تدریسی که داشته اند، همواره شاهد پژوهشگران برجسته ای چون نگارنده ی این کتاب بوده ام. این کتاب بسیار زیبا به مقوله «تنظیم روندی از پیش طراحی شده در رسیدن اهداف مشخص و زمان بندی شده فرهنگی» پرداخته است.

در ذهن صاحب نظران برنامه ریزی، این سوال همیشه مطرح بوده است که برنامه ریزی فرهنگی چگونه امکان پذیر است؟ موثرترین روشها و الگوها در برنامه ریزی فرهنگی چه روشهای و الگوها هستند که در سطح متعالی بتواند تغییرات فرهنگی پایدار مثبتی را ایجاد کنند؟

دگرگون کردن آدمی و ایجاد تغییرات با ادیز را او، بدون داشتن آگاهی های لازم در مورد مبانی برنامه ریزی فرهنگی امکان پذیر نمی باشد.

پس این مهم ضرورت داشتن نگاهی نو به مقوله برنامه ریزی فرهنگی را می رساند. اساتید این حوزه باید از میان شیوه های رایج، روشهای تسخیر را که با معیارهای عقلانی و منطقی منافات دارد، شناسایی نموده و در به کارگیری آنها دقت لازم را داشته باشند.

بی تردید، بحث ها و اندیشه های اساسی این کتاب که ثمره و پیرایه تلاش وافر نویسنده است، کمکهای شایانی را به اساتید و دانشجویان این حوزه خواهد کرد.

با آرزوی بهروزی فراوان

دکتر طیه تجری

فصل اول : کلیات پژوهش

مقدمه	۲
بیان مسئله	۳
ضرورت اهمیت تحقیق	۶

فصل دوم: ادبیات و پیشینه پژوهش

فرهنگ چیست	۱۰
الگوی راهبردی برنامه ریزی فرهنگی	۱۵
محیط	۱۷
بخش اول: سیاسی - اجتماعی	۱۸
وجود عناوین مختلف کارشناسهای سیاسی در مدیریت کتابخانه ها	۱۸
شرح وظایف مدیر کتابخانه مرکزی و مراکز استان و مدارک علمی	۲۴
شرح وظایف متصدی امور دفتری و بایگانی	۲۴
سطح تحصیلات کارکنان نهاد کتابخانه ها	۲۵
میزان درخواست انتقالی کارکنان	۲۶
توزیع جنسیتی مناسب کارکنان	۲۹
فعالیت مدیران سیاسی در بخش مدیریت کتابخانه	۳۳
برگزاری جلسات ادبی هنری در کتابخانه	۳۹
مشارکت جناح های سیاسی در گسترش فرهنگ مطالعه	۴۰
تأمین کتاب های اقوام و زبان های محلی به اقتضای فرهنگ حاکم بر کتابخانه ها	۴۴

- تأمین لوازم ورزشی در محیط کتابخانه ۴۵
- مشارکت بخش خصوصی در تعیین فعالیت های تخصصی نهاد کتابخانه ها ۴۶
- بخش دوم : تکنولوژیکی ۴۸
- استفاده از فناوری های نوین در جهت تسریع فرآیند اطلاعاتی ۴۸
- استفاده از بازی های رایانه ای برای بخش کودک ۵۷
- راه اندازی بخش سمعی و بصری و امانت فیلم در کتابخانه ۶۱
- راه اندازی تشریات الکترونیک در کتابخانه ۶۶
- استفاده از صنعت مدرن و مکانیزه در چاپ و نشر ۶۶
- میزان تخصص کتابخانه در خصوص استفاده از فن آوری های نوین در کتابخانه ها ۶۷
- استقرار ابزار و تکنولوژی های مدرن در کتابخانه ها ۶۷
- راه اندازی دولت الکترونیک فرهنگی ۶۸
- نحوه سفارش کتاب برای کتابخانه ها از طریق رایانه و فضای مجازی ۷۵
- ایجاد شبکه های مجازی نخبگان فرهنگی در زمینه های مختلف ۷۶
- بخش سوم: اقتصادی ۷۸
- سیستم حسابداری نوین ۷۸
- میزان دریافتی حقوق و مزایای کارکنان نهاد کتابخانه ۷۹
- برخوررداری کارکنان نهاد کتابخانه ها از خدمات اجتماعی (بیمه تکمیلی، خدمات رفاهی و ..) ۷۹
- ارتباط با خیرین ۸۰
- عدم مدیریت صحیح منابع مالی و هزینه ها ۸۱
- بهره وری و درآمدزایی نهاد کتابخانه ۸۳

واریز به موقع و منظم نیم درصد سهم کتابخانه ها حتی به صورت علی الحساب و
پراکنده از درآمد شهرداری و واریز تمام سهم کتابخانه حتی به صورت غیر منظم از
درآمد کل شهرداری ها ۸۵

حمایت از طرح های اقتصادی در فضای مربوط به کتابخانه و درآمدزایی بر اساس
فن آوری اطلاعات ۸۷

کتابخانه ها، عمومی کشور ۸۹

تاریخچه آنها کتابخانه های عمومی کشور ۸۹

اهداف نهاد کتابخانه های عمومی کشور ۹۰

نمودار سازمانی کتابخانه ها ۹۲

پیشینه تحقیق انجام شده ۹۳

پیشینه داخلی ۹۳

پیشینه خارجی ۹۵

چارچوب نظری و مدل مفهومی تحقیق ۹۶

فصل سوم: روش تحقیق

مقدمه ۹۸

متدولوژی و گامهای اجرایی این تحقیق ۹۸

حجم نمونه و روش نمونه گیری ۹۸

شناسایی و رتبه بندی عوامل محیطی موثر بر برنامه ریزی فرهنگی در کتابخانه های

عمومی کشور ۹۹

تیم تصمیم و حجم نمونه گیری ۱۰۰

اعتبار درونی پژوهش ۱۰۱

روش و ابزار جمعآوری دادهها ۱۰۱

روش تجزیه و تحلیل دادهها ۱۰۲

۱۰۲.....	نرم افزارهای مورد استفاده در این تحقیق
۱۰۳.....	نرم افزار Team Expert Choice
۱۰۳.....	نرم افزار EXCEL
۱۰۳.....	مروری بر کلیات تصمیمگیری چندمعیاره
۱۰۳.....	تصمیمگیری چند معیاره (MCDM)
۱۰۵.....	تصمیمگیری چند هدفه (MODM)
۱۰۶.....	تصمیمگیری چند شاخصه (MADM)
۱۰۷.....	مقایسه بین مدل های MADM ، MODM
۱۰۸.....	بررسی مدلهای موجود در MADM
۱۰۸.....	مدلهای جبرانی
۱۰۹.....	مدلهای غیر جبرانی
۱۱۰.....	اصول فرایند تحلیل سلسله مراتبی
۱۱۰.....	مدلهای MADM مورد استفاده شده در این تحقیق
۱۱۰.....	فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)
۱۱۴.....	نرخ سازگاری روش تحلیل سلسله مراتبی

فصل چهارم: بحث و نتیجه گیری

۱۱۸.....	مقدمه
۱۱۸.....	خلاصه
۱۲۰.....	نتیجه گیری
۱۲۲.....	بحث و تفسیر
۱۲۴.....	پیشنهادهای کاربردی
۱۲۵.....	پیشنهادهایی برای پژوهش های آتی
۱۲۵.....	محدودیت های تحقیق